

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Václava Novotného a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **V. S.**, zast. Mgr. Ondřejem Ambrožem, advokátem se sídlem v Praze, Na Záměšli 4/26, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 8. 2004, č. j. 59 Az 3/2004 – 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III.** Zástupci stěžovatele Mgr. Ondřeji Ambrožovi, advokátovi se sídlem v Praze, Na Záměšli 4/26, **s e p ř i z n á v á** odměna 2000 Kč a náhrada nákladů 150 Kč, celkem 2150 Kč, které mu budou vyplaceny do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatele na přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 12. 2003, č. j. OAM-6456/VL-20-03-2003. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost stěžovatele o azyl jako zjevně nedůvodnou dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona

č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Rozsudek napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností.

V kasační stížnosti proti tomuto rozsudku napadl stěžovatel rozhodnutí žalovaného pro jeho nezákonnost v celém rozsahu s tím, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, čímž porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Dále stěžovatel pouze v obecné rovině namítal, že rozhodnutí žalovaného nevyplývá ze zjištěných podkladů a důkazy, které si žalovaný opatřil nebyly úplné, čímž došlo k porušení ustanovení § 32 odst. 1 a dále § 34 odst. 1 správního řádu. Své tvrzení dále stěžovatel odůvodnil názorem v Příručce postupů a kritérií pro určování uprchlíků, článkem č. 53 a 43. Navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení; kromě toho požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů, o osvobození od soudních poplatků a o tlumočníka z ruského jazyka. Požádal též o to, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Usnesením ze dne 2. 11. 2004 soud stěžovateli ustanovil advokáta JUDr. Ondřeje Ambrože jako zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Zároveň zástupce stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 1 měsíce ode dne doručení tohoto usnesení odstranil vady kasační stížnosti, a to tak, že uvede v jakém rozsahu a z jakých konkrétních skutkových i právních důvodů rozsudek krajského soudu napadá a dále označí rozhodnutí, proti kterému kasační stížnost směřuje a uvede, kdy bylo napadené rozhodnutí stěžovateli doručeno. Zástupce stěžovatele podáním ze dne 7. 2. 2005 kasační stížnost doplnil. Zástupce stěžovatele v doplnění kasační stížnosti uvedl, že rozhodnutí soudu napadá z důvodů vyjmenovaných v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.) a opětovně odcitoval procesní ustanovení správního řádu, porušení kterých se měl dopustit žalovaný.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 12. 10. 2004. Žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti a odkazuje na správní spis. Navrhuje kasační stížnost zamítnout a odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznat pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ust. § 109 s. ř. s., a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně. Navíc je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu, mj. pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku -takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Z předloženého spisového materiálu Nejvyšší správní soud zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 11. 12. 2003. V žádosti stěžovatel uvedl, že svoji vlast opustil poté, co si vypůjčil od členů mafie 3000 USD na podnikání (provozování autoservisu) a jiní příslušníci mafie po něm začali požadovat 200 USD, které nezaplatil. Proto mu zničili garáž a znemožnili mu tak podnikat. Na policii se s žádostí o pomoc neobrátil. Peníze uhradit nemohl, a proto se rozhodl vycestovat. V ČR obdržel správní vyhoštění a rozhodl se požádat o azyl. V pohovoru ze dne 17. 12. 2003 provedeného za přítomnosti tlumočníka z ruského jazyka stěžovatel důvody opuštění vlasti zopakoval. Doplnil, že se své problémy s věřitelem a členy mafie nesnažil vyřešit přestěhováním na jiné místo na Ukrajině, protože předpokládal, že by jej našli. Do ČR přicestoval dne 20. 7. 2002 s turistickým vízem na 20 dnů. Po platnosti víza zde bez povolení pracoval. Jiných problémů ve vlasti neměl. Žalovaný na základě provedeného správního řízení vydal dne 16. 7. 2004 rozhodnutí, kterým žádost stěžovatele o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, když stěžovatel neuvedl v průběhu správního řízení žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Stěžovatel rozhodnutí žalovaného napadl žalobou, ve které se domáhal jeho zrušení s odůvodněním, že s ním nesouhlasí a v případě návratu mu hrozí smrtelné nebezpečí. Krajský soud žalobou napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů přezkoumal a dospěl k závěru, že žalovaný v souladu se zákonem zamítl žádost stěžovatele o udělení azylu s odkazem na ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu jako zjevně nedůvodnou, neboť stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu.

Rozsudek napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností.

V podané kasační stížnosti stěžovatel uplatňuje stížnostní důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit.

Dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Výše uvedené kasační body stěžovatel v kasační stížnosti blíže nekonkretizoval. Ve vztahu ke kasačnímu důvodu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. se pak stěžovatel omezil pouze na citaci zákonných ustanovení správního řádu. Stěžovatel

žalovanému vytýkal porušení povinností zakotvených v § 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 34 § 46 správního řádu.

Veškeré námitky stěžovatele jsou formální bez věcného obsahu. Obecně namítané vady nemůže ani Nejvyšší správní soud namísto stěžovatele sám aktivně vyhledávat, protože vymezení rozsahu kasační stížnosti a specifikace jejích důvodů leží na stěžovateli v důsledku dispoziční zásady, která ovládá i řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud proto přezkoumal předešlé soudní řízení a jemu vytklé vady pouze v obecné rovině.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů.

Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 16 odst. 1 písm. g) cit. zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12.

Z výše citovaných ustanovení zákona vyplývá, že naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné dle ustanovení § 16 zákona o azylu vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona. Za takové situace správní orgán rozhodne konečným způsobem ve věci bez toho, aby zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona. V daném případě stěžovatel ve správním řízení netvrdil, že je v zemi svého původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Bezprostředním důvodem žádosti o azyl byly v daném případě problémy se soukromými osobami mimo státní struktury (členové mafie), které stěžovatele obtěžovali v souvislosti s vymáháním dluhu. Důvody tvrzené stěžovatelem ve správním řízení nejsou z hlediska aplikace azylového zákona právně relevantními.

Ve správním spise je založena žádost o udělení azylu, vlastnoručně psané důvody žádosti, jakož i protokol o pohovoru k žádosti o udělení azylu. Informace obsažené v těchto listinách jsou dostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, neboť z nich jednoznačně vyplývá absence tvrzení relevantních důvodů, která je podmínkou aplikace citovaného ustanovení. V daném případě důvody uvedené stěžovatelem ve správním řízení žalovaný vyhodnotil tak, že nejde o důvody podřaditelné pod některý z důvodů uvedených v ust. § 12 cit. zákona a Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Stěžovatel namítanou výše uvedenou vadu v dokazování nijak nespecifikoval, neuvedl, jaké další důkazní prostředky si měl žalovaný opatřit, jaké důkazy

provést či k jakému závěru o skutkovém stavu měl dojít. Povinnost zjistit skutečný stav věci ukládá správnímu orgánu ust. § 32 správního řádu. Dle citovaného ustanovení je správní orgán povinen opatřit si potřebné doklady pro rozhodnutí. Důkazní břemeno v řízení vyplývající z břemene tvrzení vázne však na žadateli o azyl. Dokazování shledal Nejvyšší správní soud dostatečným, přesvědčivým, stav věci byl zjištěn spolehlivě, přesně a úplně, žalovaný i soud si opatřili potřebné podklady pro rozhodnutí, k dokazování použili všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutečný stav věci, rozhodnutí vyplývají ze zjištěných podkladů a jsou dostatečně zdůvodněna. Skutková podstata má náležitou oporu ve spisech, při jejím zjišťování nebyl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že by to mohlo ovlivnit jeho zákonnost. Nejvyšší správní soud tak nezjistil naplnění tvrzených kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Taktéž s tvrzením stěžovatele, že je dán důvod pro podání kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nelze souhlasit.

Krajský soud byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku, které stěžovatel uvedl, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s citovaným ustanovením a vypořádal se se všemi stěžovatelem uvedenými námitkami. Soud svým povinností zakotvených v citovaném ustanovení dostál. Své závěry soud taktéž patřičně odůvodnil.

Nejvyšší správní soud je nucen konstatovat, že soudní řízení nebylo postiženou vadou, kterou má na mysli ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a která by mohla mít vliv na zákonnost předmětného rozhodnutí.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Protože stěžovatel neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovanému Ministerstvu vnitra, které bylo v řízení úspěšné, náklady řízení nevznikly, respektive je neúčtovalo, a proto rozhodl soud o nákladech řízení, jak výše uvedeno.

Žalobci ustanovil krajský soud pro řízení o kasační stížnosti zástupce advokáta podle ust. § 35 odst. 7 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení v tomto případě odměnu za zastupování a hotové výdaje platí stát. Při určování výše odměny a náhrady hotových výdajů advokátovi vycházel Nejvyšší správní soud z vyhlášky č. 177/1996 Sb. Dospěl k závěru, že zástupci žalobce náleží odměna podle ust. § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky, tedy za dva úkony právní služby po 1000 Kč /§ 9 odst. 3 písm. f) cit. vyhlášky a § 7 této vyhlášky/. Dále mu náleží náhrada hotových výdajů za dva úkony ve výši po 75 Kč (§ 13 odst. 1, 3 cit. vyhlášky). Celkem tak zástupci žalobce náleží odměna a náhrada hodových výdajů ve výši 2150 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2005

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu